

BULETIN DE AVERTIZARE**Nr. 24/18.07.2025**

Pentru prevenirea si combaterea organismelor daunatoare Musculita alba de sera (*Trialeurodes vaporariorum*), Plosnita verde a tomatelor (*Nezara viridula*), Paianjenul rosu comun (*Tetranychus urticae*), Molia miniera a tomatelor (*Tuta absoluta*), Omida fructificatiilor (*Helicoverpa armigera*),etc, la speciile de legume, flori si arbusti.

Musculita alba de sera (*Trialeurodes vaporariorum*) - este un daunator deosebit de periculos, care ataca culturile horticole (legume, flori, arbusti, etc.) atat in spatii protejate (sere, solarii) cat si in gradina si camp. Daunatorul este raspandit in: Europa, Africa, Asia, Asia Mica, Australia, America de Sud, America de Nord. Este un daunator polifag, atacaand numeroase specii de plante - peste 200 (tomate, castraveti, ardei, vinete, varza, pepene verde, pepene galben, dovlecel, fasole, salata, dovleac, etc). Musculita alba de sera (*Trialeurodes vaporariorum*) are la exterior (gradina, camp) circa 6-7 generatii/an, iar in spatiile protejate calde – generatiile se succed continuu. Ciclul de viata este de cca. 20-21 zile (temperaturile optime de crestere si dezvoltare se incadreaza in intervalul 21-24°). In sere si solarii incalzite se inmulteste tot timpul anului. Primavara, dupa 20 mai, cand *temperaturile cresc*, adultii hibernanti depun ouale primei generatii, pe spatele frunzelor, fixate de acestea cu ajutorul unui piciorus in epiderma frunzelor. Dupa o perioada de incubatie de 6-10 zile, din oua apar larvele din stadiul 1, care sunt mobile. Larvele se hranesc cu ajutorul aparatului de intepat si supt. Larvele trec prin 4 stadii in cca. 16-20 zile. Noua generatie de adulti apare dupa cca. 21 zile si ciclul se reia, pentru o alta noua generatie. In acelasi timp, plantele pot fi colonizate pe spatele frunzelor de Musculita alba de sera (*Trialeurodes vaporariorum*) aflata in diferite stadii (ou, larva, nimfa, adult). Este o specie care ataca si provoaca pagube insemnate in culturile atacate din spatii protejate (sere, solarii), camp, gradina; Adultii si larvele dispun de un aparat de intepat si supt „stilet”, cu ajutorul caruia inteapa si sug sucul celular din frunze. Adultii si larvele de musculita alba de sera secreta pe plante substante lipicioase-translucide, cu aspect stralucitor, bogate in zaharuri (excrementele afidelor sau „roua de miere”- „honeydew”). Prezenta lichidului dulce secretat de insecta (roua de miere) pe plante conduce la aparitia *ciupercilor din genul Capnodium ssp* (fumagina), furnicilor si a altor insecte care se hranesc cu aceasta. *Roua de miere este preferata de albine, care produc asa numita „miere de mana”*. In general, daunatorul se regaseste in toate stadiile pe partea inferioara a frunzelor. Frunzele plantelor atacate se ingalbenesc, capata un spect marmorat, se gofreaza. Musculita alba de sera (*Trialeurodes vaporariorum*) este vector pentru transmiterea a numeroase viroze periculoase la plantele atacate. Atacul poate conduce la intarzierea momentului recoltarii, recolte scazute sau chiar la uscarea plantelor.

<https://kwizda-agro.ro/actualitate/insecticidul-harpun-fata-in-fata-cu-musculita-alba-de-sera>

Plosnita verde a tomatelor (*Nezara viridula*) - In ultimii ani, cultivatorii de tomate si de ardei, fie ca vorbim de gradini, fie ca vorbim de suprafete mai mari, s-au confruntat cu un daunator nou, venit de pe alte meleaguri. In gradini au „poposit” niste plosnite verzi, urat mirositoare, la prima vedere inofensive. Plosnita verde a tomatelor (*Nezara viridula*) este un daunator invaziv, originar din Africa (Etiopia). In prezent, aceasta specie s-a raspandit in multe zone tropicale si subtropicale din Asia, Africa, Australia, America de Sud, America de Nord, dar si in zonele mai calde din Europa. Adultii se recunosc relativ usor in camp, avand culoarea verde-mat, cu ochii de culoare rosu-inchis (uneori neagra). Nimfele trec prin cinci stadii de dezvoltare pe parcursul a 30 de zile (in medie), fiind asemanatoare ca forma cu adultii, dar de culoare neagra ci puncte albe. Aceasta specie invaziva este foarte polifaga, fiind semnalata la peste 180 de specii de plante gazda, cum ar fi tomatele, vinetele, cartofii, ardeii, varzoasele, dovleceii, castravetii, piersicul, zmeurul, coacazul, etc. Ca orice specie de plosnita vegetala, adultii si nimfele de *Nezara viridula* au un aparat bucal adaptat pentru intepat si supt, injectand in organele atacate saliva cu rol de a lichefia tesuturile acestor organe, pentru a fi apoi consumate de catre acestea (prin canalul alimentar). Locul intepaturii se poate identifica cu usurinta, aparand ca o zona de decolorare (con salivar). In literatura de specialitate se mentioneaza ca atacul are loc atat la tomatele verzi, cat si la cele aproape coapte. Tomatele atacate devin improprii consumului, sunt depreciate si nu se pot folosi pentru obtinerea de conserve. Situatia este similara si in cazul ardeilor atacati.

<https://www.sanatateaplantelor.ro/plosnita-verde-a-tomatelor-nezara-viridula-din-ce-in-ce-mai-pagubitoare-in-gradini-si-spatii-protejate/>

Paianjenul rosu comun (*Tetranychus urticae*) - este o specie care pune mari probleme culturilor de legume (camp, sera sau solarii) si ataca un numar impresionant de plante verzi: legume, pomi fructiferi, vita de vie, plante ornamentale si buruieni.

Acarianul rosu (paianjenul rosu) se hraneste de pe partea inferioara a frunzelor. Hranirea se produce in vecinatatea vaselor principale transportatoare de seva. Acarienii rosii se hranesc din sucular, pe care il sug prin intepare si prin distrugerea celulelor tesutului foliar. La hranire, paianjenii consuma sucular si in urma atacului lor planta capata puncte cicatrizate, care in scurt timp devin de culoare galbena. In timp zonele atacate de acarieni se maresc ca si dimensiune. Dupa ce consuma seva din partea inferioara a frunzelor insectele migreaza spre alte zone de pe aceasta. Insectele inteapa frunzele in forma de cerc de unde rezulta o forma tipica de hranire pentru acest daunator. Insecta inteapa celulele epidermale si le produc colapsarea. Acest mod de hranire le permite insectelor sa ajunga la sucular din frunza. Daca numarul de daunatori este mare, hranirea circulara a mai multor insecte duce la uniformizarea leziunilor si la producerea unui aspect albicios a zonei atacate. In scurt timp zona atacata isi schimba culoarea in maro. Tesutul foliar atacat se colapseaza, se distrug stomatele si planta capata probleme respiratorii. Intr-un final frunzele se ingalbenesc si se usuca. Pe zona infestata acarienii produc o panza fina de paianjen, care protejeaza populatia tanara de insecte. Panza ofera protectie fata de conditiile climatice (vant, ploaie) si uneori fata de tratamentele chimice. In afara de partile foliare ale plantei, acarienii rosii pot sa migreze si spre fructe la care produc pagube economice.

<https://www.solarex.ro/afectiuni/paianjenul-rosu-comun.html>

Molia miniera a tomatelor (*Tuta absoluta*) - Începând cu anul 2009, în țara noastră a fost semnalată prezența micro-fluturului din ordinul Lepidoptera. De atunci, molia s-a răspândit cu o viteză alarmantă în toate bazinele legumicole din țară. *Tuta absoluta* la tomate se înmulțește pe parcursul a 10-12 generații pe an și poate ierna în stadiile de dezvoltare de ou sau de pupă. Femelele moliei depun ouă cilindrice din care ies larvele colorate verde-gălbui, ce pătrund apoi în organele plantelor. În stadiul de maturitate, moliile se transformă în pupă în galeriile formate sau în sol.

Daunatorul *Tuta absoluta* este unul relativ usor de observat. Adultii ating lungimea de 5-7 mm si au o anvergura a aripilor de 8-10 mm. Coloritul lor este predominant maroniu, cu nuanțe închise, de cenușiu. Femelele depun 40-50 de oua pe partile inferioare ale frunzelor, care eclozeaza in 4-6 zile. Larvele moliei tomatelor au dimensiuni cuprinse între 0,5 si 8 mm lungime, sunt de culoare verde-galbuie si, cum am mentionat si mai sus, ataca majoritatea

speciilor de Solanaceae (tomate, cartof, ardei, vinete, tutun). Daunatorul poate ataca în toate stadiile plantei, de la rasad și până la planta adultă. Omizile de *Tuta absoluta* încep să atace culturile din spațiile protejate și cele din câmp de prin luna mai. Iubind căldura, daunatorul se înmulțește cel mai repede în perioadele cu temperatura foarte ridicată, astfel că, cele mai mari pagube apar în zilele calduroase ale verii. Larvele sunt responsabile de pagube pe tot parcursul perioadei de vegetație: rod interiorul frunzelor și determină zona respectivă să capete aspect de zonă minată. Frunzele atacate contin și excrementele larvei (vezi imaginile de mai sus). În fructe, poți găsi uneori și larve mature, în stadiul de nimfă. Atacul omizilor asupra fructelor duce la deprecierea acestora și favorizează instalarea unor boli. Deseori, larvele patrund în interiorul tulpinilor și provoacă frângerea lor, ofilirea și – ulterior – uscarea (deoarece împiedică circulația apei și a sevei). Prezența adulților în sere se face încă de la stadiul de rasad, datorită condițiilor de temperatură. Deoarece această molie este deja un daunator-problemă, nu există o soluție unică menită să garanteze eliminarea completă a adulților și a larvelor. Pentru a obține cele mai bune rezultate, este nevoie de implementarea unor măsuri integrate, planificate, de o combinație între monitorizare și combatere.

Un sistem integrat de combatere a moliei *Tuta absoluta* poate fi definit după următoarele etape:

- monitorizarea daunatorului prin capcane lipicioase;
- capturarea adulților de *Tuta absoluta* prin capcane cu feromoni și Tutasan Trap;
- prevenirea înmulțirii moliei tomatelor folosind capcanele Isonet T;
- folosirea insecticidelor omologate pentru acest daunator;
- pastrarea curăteniei în solar și în jurul solariilor (prin măsuri ca îndepărtarea buruienilor dintre solarii, arderea resturilor vegetale imediat ce cultura s-a terminat, dezinfectarea solului, practici agricole de aerare și îmbunătățire a structurii solului).

<https://www.businessagricol.ro/wp-content/uploads/2019/07/tuta-absoluta.jpg>

Omidă fructificatiilor (*Helicoverpa armigera*)- Este o specie polifaga, semnalată în Europa sudică, Asia, Africa, Australia și Noua Zeelandă. În țara noastră este răspândită în toate zonele și produce pagube la multe specii de plante. Adultii sunt fluturi de 1,4-2 cm lungime, cu anvergura aripilor de 3-4 cm. Adultii prezintă diferențe de colorație, fiind de culoare brună cu nuanțe de gri, cu numeroase pete întunecate și neregulate și linii transversale pe aripa anterioară. Pe aceasta prezintă o zonă închisă către varful aripii și o pată pe centru. Aripile posterioare sunt mai deschise la culoare spre bază și mai închise spre varf. În treimea terminală prezintă o dungă zimțată. În condițiile din România, această specie poate avea 2-3 generații pe an și iernează ca pupă în sol. Primii adulți apar la sfârșitul primăverii, în mai-iunie iar următoarele generații se dezvoltă în iulie și la sfârșitul lunii august. După o perioadă de câteva zile de hranire, are loc copularea și depunerea ouă, procese ce se desfășoară în cursul nopții. O femelă poate depune între 500 și 1500 de ouă sau chiar mai mult. Acestea sunt depuse izolat sau în grupuri pe frunze, lăstari, tulpini dar în special pe florile de tomate, porumb, bumbac, naut, ardei, plante spontane. Prolificitatea fluturului este influențată de temperatura, umiditate și nutriția din stadiul de larvă și adult. Larvele apar după o săptămână și parcurg 5 stadii larvare până să ajungă la maturitate. Odată ajunse la maturitate, acestea părăsesc planta și organul atacat și patrund în stratul superficial al solului pentru a se transforma în pupă. Evoluția unei generații are loc în decurs de 35-40 de zile. În spații protejate, această evoluție are loc în 28-33 de zile.

La tomate, ardei și vinete omizile patrund în fruct distrugând pulpa și semințele. În aceste galerii se instalează diferite ciuperci daunatoare, ceea ce duce la compromiterea în scurt timp a fructului. Această omidă produce pagube însemnate la culturile de tomate din spații protejate. O singură omidă poate ataca toate tomatele dintr-un ciorchine. Odată pătrunse în fruct, larvele sunt greu de combătut iar dauna a fost deja creată.

https://www.botanistii.ro/blog/omida-fructificatiilor-helicoverpa-armigera/?srsltid=AfmBOooJHhs8fLD6xUM1M_OCYhy-J8bezsb9qbKMbZrh5iCay4vtakoI

Se recomanda efectuarea tratamentelor fitosanitare folosind unul din produsele de mai jos, astfel:

➤ **Un insecticid:**

CORAGEN/ (VOLIAM - a doua denumire comerciala)	175 ml/ha	Sau
SIVANTO PRIME 200 SL	0,56 L/ha (pentru plante cu inaltime de 1m in maxim 750 L apa/ha)	Sau
DELTAGRI / (FASTER DELTA - a doua denumire comerciala)	0,5 L/ha	Sau
BENEVIA	0,75 L/ha	Sau
MOSPILAN 20 SG / (KRIMA 20 SG - a doua denumire comerciala)	0,250 kg/ha (0,025%)	Sau
MILBEKNOCK EC / (KOROMITE - a doua denumire comerciala)	0,075 % se aplica de la inceputul infestarii (BBCH 53-77)	Sau
CLOSER	0,4 L/ha	Sau
DECIS EXPERT 100 EC	75 mL/ha	Sau
DELMETROS 100 SC/(KORON 100 SC- adoua denumire comerciala)	0,05 L/ha	Sau
FLIPPER	16,0 20,0 L/ha	Sau
HARPUN	75 ml/100 L apa	Sau
HELICOVEX	0,2L/ha Doar pentru culturile cultivate în spații protejate	Sau
TUTA PRO PRESS/ (VYNYTY TUTA PRESS- a doua denumire comerciala)	1,0-1,5 kg/ha Se aplica de la inceputul primului zbor al Tuta ssp.	Sau

Sau alte produse de protectia plantelor omologate.

Masuri alternative de combatere: mecanice, fizice, biologice.

Metodele durabile: biologice, fizice, mecanice și alte metode nechimice trebuie preferate metodelor chimice, dacă acestea asigură un control corespunzător al organismelor dăunătoare.

Pot fi utilizate la tratamentele fitosanitare și alte produse omologate pentru combaterea acestor organisme dăunătoare, conform bazei de date PEST EXPERT care poate fi accesată pe site-ul www.anfdf.ro și www.madr.ro.

Perioada optima de tratament: la avertizare sau la aparitia simptomelor si/sau a organismelor daunatoare.

ALTE RECOMANDARI :

- Respectați cu strictețe normele de protecție și securitate a muncii.
- Suprafetele tratate se vor inscripționa cu tăblite de avertizare „TEREN OTRĂVIT”.
- Respectați cu strictețe: perioada de remanentă a produselor de protecția plantelor
- Tratatamentul se va efectua pe timp liniștit.
- **Protejați familiile de albine** împotriva intoxicațiilor cu produse de protecție a plantelor conform Legii nr.383/2013 a apiculturii, cu modificările și completările ulterioare, Ordinului nr.127/1991 al ACA din România, Ordinului comun nr.45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației 15b/3404/1991/ al Departamentului pentru Administrație Locală și 1786/TB/ al Ministerului Transporturilor, precum și Protocolului de colaborare nr. 328432/2015, încheiat cu ROMPIS privind implementarea legislației.
- Respectați prevederile Ordinului Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici privind utilizarea în siguranță a produselor de protecție a plantelor..
- Verificați cu mare atenție recomandările cu privire la compatibilitatea produselor atunci când intenționați să aplicați amestecuri de produse de protecție a plantelor!
- Luați măsurile ce se impun pentru **protecția mediului înconjurător!**
- La efectuarea tratamentelor fitosanitare se vor respecta cu strictețe normele de lucru cu produsele de protecție a plantelor, pe cele de securitate a muncii, de protecție a albinelor și animalelor respectiv Ordinul Comun nr.45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației, 1786/TB/1991 al Ministerului Transporturilor, 68/05.02.1992 al Ministerului Mediului, 15b/3404/1991 al Departamentului pentru Administrație Locală și 127/1991 al Asociației Crescătorilor de Albine din România
- Conform Reg. CE nr.1107/2009, art.67,(1) , aveți obligația să completați și să păstrați pe o perioadă de cel puțin 3 ani documentele de evidență a produselor de protecția plantelor utilizate în „Registrul de evidență a produselor de protecția plantelor”, după modelul:

Nume și prenume fermier/soc. comercială.....
 Domiciliu fermier/sediul social al societății
 (Comuna, județul)
 Ferma (nume/număr, adresa).....

REGISTRU

de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor

Data efec- tuării	Cultu- ra și Locu- l unde	Timpul aplica- rii- fenofa	Tratatamentul efectuat					Numele , pre- numele pers. respons	Data începerii recoltării	Nr. și data docu- ment prin
			Agentul de dăunare :	Den- u- mire ppp	Doza Omo- lo	Supra- fața, (ha)	Cant- itate utili- zate			

trata m (ziua luna, anul)	este situat teren ul	za	boli/ dăunăto ri/ buruien i	folos it	gată /doz a folos ită		(kg, l)	abile de efectuar ea tratame ntului, semnăt ura	produsu lui agricol	care s- a dat în consu m popula ției
---------------------------------------	-------------------------------	----	---	-------------	-----------------------------------	--	------------	--	---------------------------	--

(Conform Reg. CE nr. 1107/2009, art. 67, (1))

**VA RUGAM SA AFISATI BULETINUL DE AVERTIZARE LA LOC VIZIBIL
PENTRU INFORMAREA TUTUROR CELOR INTERESATI.**

Responsabil Prognoză si Avertizare,

Ing. Aurelian Valentin UNTARU

